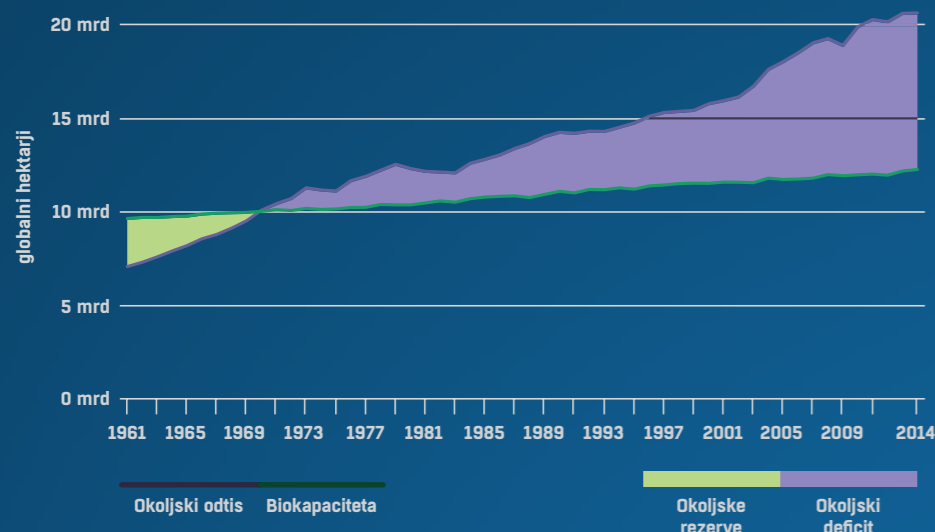

Grafikon 1: Okoljski odtis in biokapaciteta v svetu

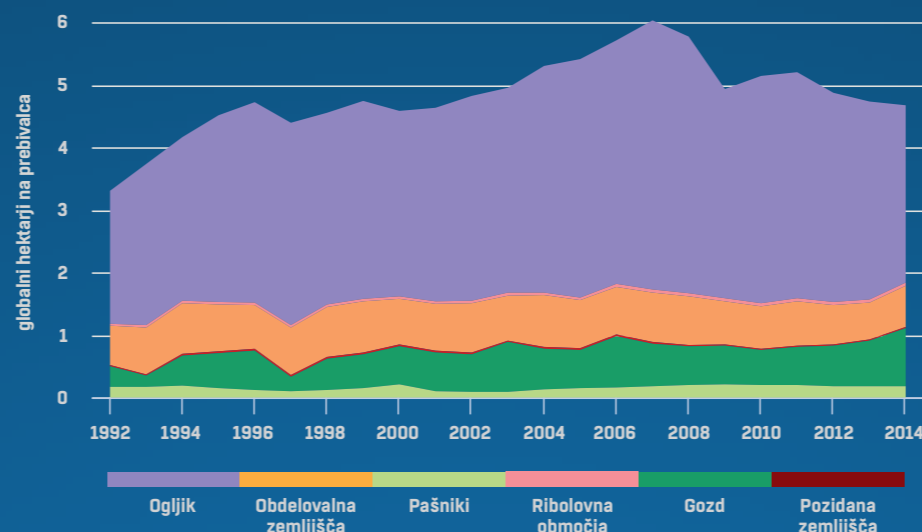

Ali ste vedeli, da imajo najvišji okoljski odtis prebivalci Katarja? 15,6 gha/osebo, kar ustreza biokapaciteti 9,3 planeta, če bi seveda vsi ljudje na svetu živeli na takšen način.

Enega najmanjših okoljskih odtisov imajo prebivalci DR Konga – 0,76 gha, kar bi ustrezalo biokapaciteti slabe polovice Zemlje, če bi vsi prebivalci sveta porabljali enako količino virov kot povprečni prebivalec Konga.

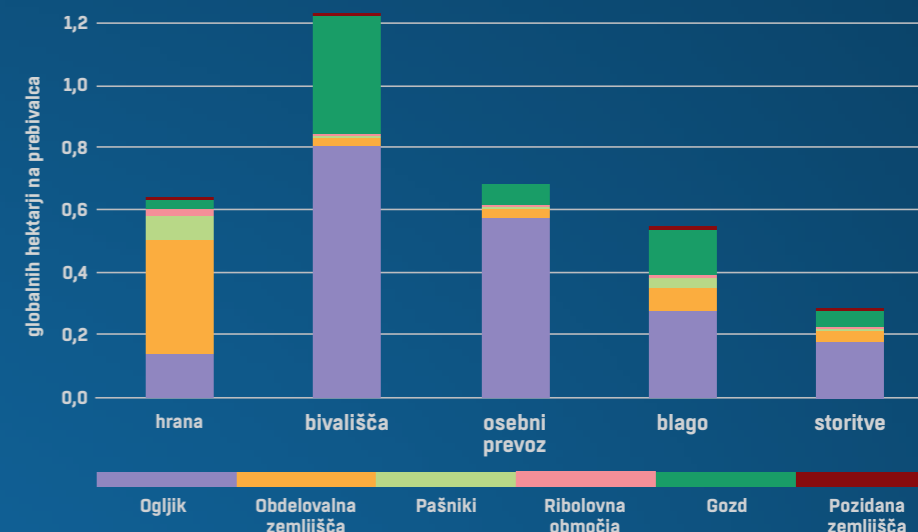
Grafikon 2: Okoljski odtis in biokapaciteta na prebivalca Slovenije

Povprečen prebivalec Slovenije za svoj življenjski stil potrebuje 4,68 gha. Če bi vsi Zemljani živeli tako kot Slovenci, bi potrebovali biokapaciteto 2,78 planeta. **Takšen način življenja ni trajosten!**

Če podrobneje pogledamo, opazimo, da k okoljskemu odtisu Slovenije največ (60 %) prispeva ogljični odtis. Glede na različne sektorje pri okoljskem odtisu najbolj izstopata promet in stavbe. Slednje k okoljskemu odtisu Slovenije prispevajo kar 36 %. Za učinkovito zmanjšanje tega deleža je treba pospešiti energetske obnove starih stavb in načrtovati energijsko bolj učinkovite stavbe, ki se bodo oskrbovale z energijo iz obnovljivih virov energije.

Grafikon 3: Okoljski odtis po sektorjih

Ali ste vedeli, da Strategija razvoja Slovenije 2030 vključuje zmanjšanje okoljskega odtisa za 20 %?

Največji povzročitelj osebnega prometa je prevoz na delo v kombinaciji z manj konkurenčnim in v preteklosti zanemarjenim javnim prevozom.

Za učinkovito zmanjšanje okoljskega odtisa je potrebna celovita reforma in implementacija energetskih, prometnih in stanovanjskih strategij, ki so v skladu z načeli trajnostnega razvoja.

4. Kako lahko sam vplivam na zmanjšanje okoljskega odtisa?

Na okoljski odtis lahko vplivamo tudi kot posamezniki – z uvedbo navad, ki so okolju bolj prijazne. Nekaj primerov:

Prehrana:

- Izogibajte se vsakodnevni prehrani z rdečim mesom in ga nadomestite z belim mesom ali z vegetarijanskimi sestavinami. Proizvodnja tone govedine namreč zahteva 14-krat več biološko produktivnih površin kot pridelava 1 tone žita. Poleg tega boste naredili nekaj dobrega tudi za svoje zdravje.
- Kupujte lokalna in manj predelana živila z manj embalaže.

Osebni prevoz:

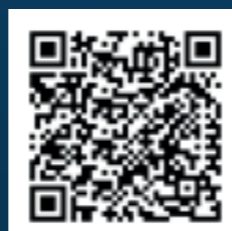
- Za prevoz v službo ali po opravkih raje izberite javni prevoz, kolo, hojo ali pa se odločite za druge oblike aktivne mobilnosti. Avtomobili prispevajo 19,7 % globalnega okoljskega odtisa.
- Poskrbite, da bo vaš avto poln sopotnikov. Tako si lahko delite stroške in ogljični odtis.
- Izogibajte se potovanju z letalom na krajše razdalje (< 1000 km).

Nakupovanje:

- Pri nakupovanju se vprašajte, ali izdelek res potrebujete ali si ga lahko izposodite.
- Oblačila predstavljajo 3 % globalnega okoljskega odtisa. Pri nakupovanju oblačil naj šteje uporabnost, večnamenskost ter kakovost, in ne kvantiteta.
- Pri nakupovanju uporabljajte svojo vrečko iz blaga ali papirja.

Gospodinjstvo:

- Imate možnost kompostiranja?
- Priljubljena sobna temperatura je med 20 in 22 °C. Z znižanjem ogradnja za 1 °C, se lahko poraba energije zmanjša za 6 %.

Ali ste vedeli, da je okoljski ali ekološki odtis vključen tudi v Poročilo o razvoju Slovenije, ki ga pripravlja Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR)? Kazalec je objavljen tudi na spletni strani Agencije RS za okolje.

5. Dan okoljskega dolga

Dan okoljskega dolga (ang. *Overshoot Day*) je tisti dan v letu, ko človeške potrebe po naravnih virih svetovno presežejo sposobnost obnavljanja virov. Na globalni ravni smo obeležili dan okoljskega dolga 1. avgusta 2018, v Sloveniji pa še nekoliko prej, 12. maja 2018. Dan okoljskega dolga se izračuna vsako leto posebej glede na zadnje razpoložljive podatke o okoljskem odtisu.

